

1. čtení: L 2, 22-40

3. čtení (poslání): Ř 12, 1-2

2. čtení (základ kázání): L 2, 34b-35

„Hle, on jest dán k pádu i k povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se budou vzpírat – i tvou vlastní duší pronikne meč – aby vyšlo najevo myšlení mnohých srdcí.“

Ježíš přišel na svět jako syn židovských rodičů. Narodil se v městečku Betlémě a bylo to podle evangelistů Matouše a Lukáše provázeno zvláštními událostmi. Přišli se mu poklonit pastýři a také mudrci od východu. Svět kolem si přitom žil dál svým životem, příchodu Spasitele si všimli jen nemnozí. Takoví se ovšem okolo malého Ježíše objevili i později. A jejich setkání s Ježíšem je pozoruhodné.

Josef s Marií přinesli dítě podle zákona do chrámu, aby za něj, protože byl prvorozený, obětovali dvě holoubata. Ježíš – Pán a Syn Boží přišel na svět v rodině, kde se dbalo na příkázání Tóry a sám se později poslušnosti zákona nevyhýbal. Jako dítě rostl v moudrost a milost Boží byla s ním.

Podobných rodin s prvorozenými syny tam jistě bylo víc, k tomu zástupy dalších poutníků, Josef s Marií a dítětem sotva mohli někoho mimořádně zaujmout. Ale Simeon byl veden Duchem svatým, aby přišel do chrámu, Anna tam pobývala stále. Oba rozpoznali, že Ježíš je ten očekávaný Mesiáš, Spasitel. Co přitom řekla Anna není zapsáno, jenom že chválila Boha a podala svědectví o tom dítěti těm, kdo také čekali Spasitele. Simeon také chválil Boha a sdělil pak Marii krátké prorocství.

On je dán k pádu i k povstání mnohých. To je podobné jako přirovnání ke kameni úhelnému, tedy uzavírajícímu klenbu, který stavitelé zavrhli, a o který se roztrhne každý, kdo na něj padne (*L 20, 17-18*). Nebo si představme kamenný pilíř rozrážející vodní proud – někteří jsou nesení od něj doleva k zatracení a jiní napravo k vykoupení, je to ovšem dáno vlastní volbou, nikoli náhodou. Je dán k pádu i k povstání. Tedy nejen k pádu a rozbití.

Ježíš přišel jako lékař, který uzdravuje nemocné. Tedy takové, kdo svou nemoc přiznávají (alespoň před sebou) a chtějí se léčit. Přicházeli k němu celníci a nevěstky, odpadlíci duchovně živořící na okraji Izraele. Ti, kdo se sami určitě spasit nemohli a o zásluhách před Bohem ani neuvažovali. Ale také zákoníci a farizeové, ti z nich, kteří si poctivě kladli otázky a pochybovali sami o sobě. Všichni, kdo hledali záchranu Izraele a vyhlíželi Spasitele. A nechtěli pak být v Božím království velicí a přední. Těm všem a mnohým dalším byl dán k povstání.

Odpouštěl viny a ukazoval východisko k svobodě od nelítostné litery zákona, z pekla výčitek svědomí a vědomí vlastní marnosti – lásku Boží k nám a jako lidskou odpověď lásku k Bohu a k bližnímu. Ti, kdo znají svůj pád a přišli k lékaři jsou pozvednuti, mohou povstat k vykoupení.

Ale jiní si nepřipadají nemocní, znají příliš dobře své přednosti a naopak neznají své neduhy. Nebo je znají, ale tají, aby si nezadali. Nevyhledají lékaře, protože by tím přiznali, že jsou také nemocní – stejně jako ti odpadlíci, nevěstky a jiní bídníci. A tak se o ten kámen úhelný nakonec rozrážejí a padají. Co nemocné uzdravuje, těmto zdánlivě zdravým připadá odporné a snad i jedovaté. A tak se neuzdraví – těm je Spasitel dán k pádu.

V naší evropské společnosti se nesluší být slabý a nejistý sám sebou. Ale evangelium Ježíše Krista je lék právě pro takové. Pyšným a suverénním je leda urážkou. Kristovská víra je tak pro mnohé lidi znamením, které je jim nepřijatelné a vzpírají se mu. Je až s podivem, jak prudce a rozhodně odmítají mnozí nevěřící právě křesťanství, i když jsou jinak ochotně otevření kdečemu jinému. Snad jsou podrážděni právě slovem o lidském pádu, dluhu před Bohem, a pak jeho láskou a milosrdným přijetím. Lidé bývají raději silní a nezávislí, odmítají slitování nad sebou jako ponížení („to přece nepotřebují!“), ale to je jistá cesta k pádu („pýcha předchází pád“, říká přísloví).

Boží láska je kamenem úrazu mnohým, ale jiným (mnohým) je naopak záchranou. A vždy se přitom otvírá srdce. Kristova láska je prubířským kamenem. Myšlení mnohého srdce vychází najevo, když se s milosrdenstvím setká a zaujímá k němu postoj. Pokora a pýcha tu stojí proti sobě, stejně tak sebestřednost proti ohledu na druhé, láska proti lhostejnosti.

Co znamenají Simeonova slova o meči? Má proniknout Mariinou vlastní duší. Bývá to vykládáno jako bolest nad utrpením ukřižovaného syna Ježíše, ale může tu být ještě i jiný význam. K meči bývá v Písmu přirovnáváno Boží slovo – např. Žd 4, 12 – „proniká na rozhraní duše a ducha, kostí a morku, a rozsuzuje touhy i myšlenky srdce“. S takovým mečem se ve vlastní duši můžeme setkat také – nebojme se toho, i když to rozsuzování může být nepříjemné. Však chirurgův zásah skalpelem také není nic příjemného, ale je to lékařská pomoc, záchrana života. Tudy vede Kristovo lékařství. Poznat myšlení vlastního srdce je první krok k přijetí milosti a smíření s Pánem. Další pak v síle Ducha svatého následují. Takové působení meče – Slova Božího – nepůsobí bolest, nebo jen nakrátko, ale přináší uzdravení a radost nyní i na věky.

Pane, děkujeme ti za tvou milost a prosíme o pokoru přijmout tvou lásku a o sílu nést ji dál tímto světem.
Amen